

Ziņojumā veiktie labojumi, pamatojoties uz kompetento iestāžu komentāriem

Izvērtējuma punkts	Komentāri, veiktie precizējumi vai papildinājumi
Vides pārraudzības valsts biroja 2024. gada 4. novembra vēstule Nr. 5-01/1243/2024	
<p>Attiecībā uz hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi Birojs konstatē, ka Ziņojumā joprojām nav ietverta informācija, kas tika pieprasīta Ierosinātājām un Izstrādātājai nosūtītājā Biroja 2023. gada 13. februāra vēstulē Nr. 5-01/158/2023. Ziņojums joprojām nesniedz konkrētus aprēķinus un pietiekami skaidrojošu informāciju vai atsauces par monitoringu rezultātiem, kas ļautu izdarīt pamatotus secinājumus par to, ka Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā gruntsūdens līmeņa izmaiņas nepārsniegs sezonālo svārstību robežas. Ziņojumā Izstrādātāja atsaukusies uz gruntsūdens novērojumu datiem¹ no atradnes “Elerne” iecirkņa “Griguliņi-Kaupišķi-5”, kas Biroja vērtējumā nav pielīdzināma Paredzētās darbības vietas apstākļiem, ņemot vērā minētās atradnes attālumu un būtiski atšķirīgos hidroģeoloģiskos apstākļus. Lai iegūtu pārliecību par to, ka IVN procesā ir pietiekami novērtēta atradnes “Atvari” R daļas un atradnes “Krūtes Strazdi” izstrādes potenciālā ietekme uz apkārtnes gruntsūdens līmeņa svārstībām, Ziņojums papildināms ar aprēķiniem par pazemes ūdeņu depresijas piltuves ietekmes rādītājiem, kā arī prognozējamo gruntsūdens līmeņa pazeminājumu tuvāko viensētu ūdens ņemšanas vietās un teritorijā, kur aug dižkoki.</p>	<p>Papildināta/precizēta Ziņojuma nodaļa 3.2.3. Paredzēto darbību izraisītu hidroģeoloģisko un hidroģeoloģisko režīmu izmaiņu prognoze. Skat. arī Ziņojuma 24. pielikumu.</p>
<p>Izvērtējot Ziņojumu, Birojs ir konstatējis, ka Ziņojuma 1.4.4. nodaļa ir papildināta ar informāciju par nekustamajā īpašumā “Krūtes Strazdi” esošā dīķa daļas demontāžu (aizbēršanu), kuras ietvaros nepieciešamības gadījumā tiks veikta ūdens pārsūkņošana uz koplietošanas ūdensnoteku 342863:k:1 (Olupi). Ziņojumā papildu nepieciešams sniegt novērtējumu par dīķa demontāžas ietvaros paredzētās ūdens atsūkņošanas un novadīšanas radīto ietekmi uz apkārtnes</p>	<p>Netiek plānots atsūknēt ūdeni, iepriekšējā demontāžas projekta skaidrojošajā aprakstā bija pārrakstīšanās kļūda. Pievienota jauna, precizētā demontāžas projekta redakcija (skat. “Skaidrojošais apraksts” 23. pielikumā). Precizēts teksts Ziņojuma 1.4.4. nodaļā, skat. arī Ziņojuma 24. pielikumu</p>

¹ Ziņojumā nav ietverti konkrēti monitoringa dati, kas apliecinātu izdarītos secinājumus.

<p>hidroloģisko/hidroģeoloģisko režīmu un virszemes ūdensojumiem – Olupi un Vārtāju. Ziņojumā norādāms prognozējamais atsūknējamā ūdens apjoms (gan kopējais, gan maksimālais diennaktī) un ūdens atsūknēšanas ilgums.</p>	
<p>Dienvidkurzemes novada pašvaldības 2024. gada 26. septembra vēstule Nr. DKN/2024/4.10/4300-N</p>	
<p>Pašvaldība uzskata, ka materiāla izvešanai no atradnes “Krūtes strazdi” ir izmantojama 2. alternatīva – caur esošo atradni “Krūte II”. Nav atbalstāma 1. alternatīva – pa viensētas “Strazdi” pievedceļu, jo tas radītu būtiskus traucējumus viensētas iedzīvotājiem. Lai samazinātu trokšņa un putekļu traucējumus viensētā “Strazdi”, gar īpašuma “Strazdi” robežu vēlams veidot noņemtās segkārtas valni. Segkārtas valnis nepieciešams arī gar viensētu “Atvari”, lai netiktu pārsniegts trokšņa robežlielums.</p>	<p>Pieņemts zināšanai. IVN izstrādātājs lūdz šo ņemt vērā VPVB, sagatavojot atzinumu par Ziņojumu.</p>
<p>Valsts vides dienesta 2024. gada 1. oktobra vēstule Nr. 2.3/AP/10235/2024</p>	
<p>Dienests norāda, ka Ziņojumā sniegta neprecīza informācija par viensētu atrašanos autoceļu aizsargjoslās. Dienests vērs uzmanību, ka atbilstoši Grobiņas novada teritorijas plānojums 2014.-2025.gadam² grafiskajai daļai, piemēram, viensētas “Atvari” (t.sk. dzīvojamā māja) tikai daļēji atrodas pašvaldības autoceļa (zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 64440030121) aizsargjoslā, tādēļ vides trokšņa robežlielums saskaņā ar MK 07.01.2014. noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” 2. pielikuma piezīmi šajā teritorijā nav uzskatāms par mērķlielumu.</p>	<p>Atbilstoši Grobiņas novada teritorijas plānojuma 2014.-2025. gadam grafiskajai daļai, redzams, ka viensētas “Atvari” dzīvojamā ēka (ēkas kadastra apzīmējums 64440030133001) iekļaujas aizsargjoslā gar autoceļiem jeb ēkas daļa ir aizsargjoslā. Atbilstoši Aizsargjoslu likumam, 13. pantam valsts vietējiem un pašvaldības autoceļiem nosaka aizsargjoslu 30 m no ceļa ass uz katru pusi. Vadoties pēc <i>kadastrs.lv</i> pieejamās informācijas, attālums no ceļa ass līdz “Atvari” dzīvojamajai ēkai ir vidēji 28 m. IVN izstrādātājs nav atbildīgs par sagatavoto teritorijas plānojuma grafisko materiālu precizitāti, līdz ar to vadoties pēc ceļa ass mērījumiem kadastrs.lv sistēmā konstatējis, ka ēka atrodas tuvāk par 30 m no minētas autoceļa ass. Atbilstoši MK noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” 2. pielikuma 3.2. punktam, trokšni novērtē “2 m attālumā no fasādes, kura ir visvairāk pakļauta trokšņa iedarbībai”, kas nozīmē, ka trokšņa ietekme uz viensētas “Atvari” dzīvojamo ēku veikta ~26 m no ceļa ass, virzienā uz autoceļu, līdz ar to vērtējams punkts atrodas ceļa aizsargjoslā.</p>

² https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_166

	<p>Papildus vēršam uzmanību, ka Aizsargjoslu likumā nav definēts jēdziens “daļēja atrašanās aizsargjoslā”. Likuma izpratnē, objekts vai nu atrodas vai neatrodas aizsargjoslā.</p> <p>Turklāt, ņemot vērā iepriekšēju pieredzi saistībā ar ražošanas (A, B piesārņojošo darbību kategoriju) objektiem un to atrašanos aizsargjoslās (pat ar +/- 1 m nobīdi), novērota Dienesta tendence piemērot aizsargjoslas prasības šādiem objektiem. Balstoties uz šo informāciju IVN izstrādātājs pieņēma lēmumu visām viensētām, kuras pēc kadastrs.lv informācijas atrodas 30 m un tuvāk no autoceļa ass, piemērot autoceļa aizsargjoslu un attiecīgos satiksmes vides trokšņa robežlielumus, kas autoceļiem ar intensitāti mazāku par trīs miljoniem transportlīdzekļu gadā, uzskatāmi par mērķlielumiem.</p>
<p>Ziņojumā par īpašumā “Krūtes Strazdi” esošā dīķa nojaukšanu sniegta informācija, ka <i>Saskaņā ar dīķa demontāžas projektā norādīto, dīķi nedrīkst aizbērt ar kūdru, kā arī dīķa aizbēršanai izmantot nešķirotus un neregistrētus būvgružus. Projektā aizberamā grunts netiek norādīta precīzi, prasības aizberamajai gruntij jāprecizē un jāsaskaņo ar pasūtītāju pirms dīķa demontāžas.</i> No minētā nav skaidri saprotams materiāls, ar kādu plānota dīķa aizbēršana, proti, no norādītā izriet, ka dīķa demontāžai varētu tikt izmantoti šķiroti un reģistrēti būvgruži. Dienests vērš uzmanību, ka izraktu tilpju aizpildīšanai ar būvniecības atkritumiem reglamentē MK 26.10.2021. noteikumu Nr. 712 “Atkritumu dalītas savākšanas, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un materiālu reģenerācijas noteikumi” prasības. Dienests norāda, lai nepieļautu neatbilstošu materiālu izmantošanu dīķa aizbēršanā, novērstu vides piesārņošanu un nodrošinātu teritorijas izmantošanas iespējamību nākotnē, izmantojamo materiālu kvalitāte nedrīkst būt sliktāka par pašreizējo grunts kvalitāti, kā arī nepieciešams paredzēt pasākumus, kas nodrošinās, lai aizberamās dīķa daļas materiāls neietekmētu esošā dīķa neaizbērto daļu.</p>	<p>Ir precizēts demontāžas projekta skaidrojošais apraksts, lai novērstu pārpratumus. Norādīts, ka dīķa aizbēršanai izvēlēties atbilstošu grunti no plānotajām tālākajām darbībām teritorijā. t.i., izmantos derīgo izrakteņu ieguves procesā nelikvīdo grunti vai segkārtu. Materiāls dīķa aizbēršanai tiks iegūts no atradnes ieguves laukuma teritorijas, pēc ieguves projekta saskaņošanas.</p> <p>Lai novērstu to, ka aizberamā dīķa daļa ietekmē neaizbērto daļu, tiks izveidota nogāzi uz atradnes pusi, slīpumā 1:2, kas atbilst smilts dabīgā nobiruma leņķim zem ūdens un ir lēzenāks nekā virsūdens daļai.</p> <p>Precizēta Ziņojuma 1.4.4. nodaļa, skat. arī Ziņojuma 24. pielikumu</p>

<p>Ziņojumā norādīts, ka <i>Detalizēti risinājumi ietekmju novēršanai vai samazināšanai tiks izstrādāti šajā posmā, ņemot vērā arī VVD izsniegto tehnisko noteikumu un pašvaldības noteiktās prasības</i>. Dienests vērs uzmanību, ka atbilstoši MK 27.01.2015. noteikumu Nr. 30 “Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai” 2. punktam³ <i>Tehniskie noteikumi ir nepieciešami darbībām, kurām pēc sākotnējā izvērtējuma veikšanas nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (izņemot gadījumu, ja darbības veikšanai dienestā jāsaņem zemes dzīļu izmantošanas licence), vai šo noteikumu pielikumā minētajām darbībām, savukārt saskaņā ar MK 21.08.2012. noteikumu Nr. 570 “Derīgo izrakteņu ieguves kārtība” 38.4. apakšpunktu derīgo izrakteņu projekta izstrādei nepieciešams <i>Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vai Valsts vides dienesta (turpmāk – dienests) izdotie tehniskie noteikumi, ja tādi jāsaņem atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā dienests izdod tehniskos noteikumus</i>. No minētā izriet, ka pēc ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas un VPVB atzinuma saņemšanas Dienests tehniskos noteikumus neizsniedz, jo derīgo izrakteņu ieguves projekts izstrādājams un derīgo izrakteņu ieguve veicama atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un VPVB atzinumā izvirzītajiem papildu nosacījumiem. Vienlaikus Dienesta ieskatā esošā dīķa ārpus atradnes “Krūtes Strazdi” daļas aizbēršana un tālākā derīgo izrakteņu ieguve atradnē “Krūtes Strazdi”, t.sk. esošā dīķa neaizbērtajā daļā ir uzskatāma par dīķa pārbūvi, kuras rezultātā tiek iegūti vairāk nekā 10 000 kubikmetru apjomā, kā arī dīķi padziļina derīgo izrakteņu atradņu reģistrā iekļautas derīgo</i></p>	<p>No Ziņojuma izņemta attiecīgā rindkopa ar norādi, ka plānots saņemt VVD tehniskos noteikumus. Precizēta Ziņojuma 1.1.2. apakšnodaļa, skat. arī Ziņojuma 24. pielikumu.</p> <p>Attiecībā uz zemes dzīļu lietošanas licences nepieciešamību dīķa demontāžas (aizbēršanas) darbībai, iesniedzējas ieskatā aizbēršana (pārbūve vai būves likvidācija) nevar būt uzskatāma par ieguvu, jo ieguve paredz izrakteņa atdalīšanu no tā dabiskās vides, kas esošajā dīķa teritorijā, daļā, kas atrodas ārpus atradnes teritorijas nav plānota. Vēršam uzmanību, ka atbilstoši spēkā esošajiem Latvijas normatīvajiem aktiem licences tiek izsniegtas tikai atbilstoši zemes dzīļu izmantošanas veidiem. Saskaņā ar likuma “Par zemes dzīlēm” 7. pantu, kurā uzskaitīti zemes dzīļu izmantošanas veidi, nav tāda zemes dzīļu izmantošanas veida kā “aizbēršana”.</p> <p>Paredzētā darbība (dīķa aizbēršana/pārbūve) tiks saskaņota ar būvvaldi. Kā iepriekš minēts, materiāls dīķa aizbēršanai, tiks iegūts no atradnes ieguves laukuma teritorijas, pēc ieguves projekta saskaņošanas. Paredzētajai darbībai ir sagatavots un būvvaldē iesniegts demontāžas projekts.</p> <p>Kā minēts iepriekš, Izstrādātājas ieskatā dīķa aizbēršana nav uzskatāma par derīgo izrakteņu ieguvu un nav nepieciešams saņemt zemes dzīļu lietošanas licenci, tomēr, ja VVD uz to uzstās un diskusiju ceļā tiks panākta cita vienošanās, Iesniedzēja ir gatava sadarboties, lai īstenotu normatīvajos aktos paredzēto kārtību.</p>
---	---

³ Ministru kabineta 2015. gada 27. janvāra noteikumi Nr. 30 "Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai", 2. punkts. <https://likumi.lv/ta/id/271841#p2>

<p>izrakteņu atradnes teritorijā, līdz ar to paredzētajai darbībai atradnē “Krūtes Strazdi” saņemama Dienesta sagatavota zemes dzīļu izmantošanas licence likuma par zemes dzīlēm 11.¹ panta ⁴(3) daļas 1) un 2) punkta izpratnē. Turklāt dīķa pārbūve veicama saskaņā ar būvniecības regulējošajiem normatīvajiem aktiem.</p>	
<p>Dabas aizsardzības pārvaldes 2024. gada 2. oktobra vēstule Nr. 4.9/6165/2024-N</p>	
<p>Tabulā “<i>Nr. 67. Risinājumi un pasākumi ietekmju mazināšanai, ietekmju atbilstība normatīvajiem aktiem</i>” – arborists jānorāda, kā obligāts.</p>	<p>Atbilstoši precizēts Ziņojums.</p>
<p>IVN ziņojuma sadaļā “<i>7. Prasības monitoringam</i>” jāparedz arborista norādītais monitorings, lai sekotu līdzī dižkoku stāvoklim un kontrolētu karjera izstrādes ietekmi uz tiem. Pārvaldes ieskatā monitorings veicams 1x gadā un atskaites iesniedzama Pārvaldē. Konstatējot Paredzētās darbības ietekmi uz dižkokiem, jāparedz pasākumi kaitējuma samazināšanai, piemēram, jāveic arborista norādītie koku sakopšanas darbi.</p>	<p>Atbilstoši papildināts Ziņojums.</p>
<p>IVN ziņojuma 141.lpp norādīts, ka: “<i>Attiecībā uz aizsargjoslas ap dižkokiem lielumu, papildus konsultējoties ar koku kopšanas speciālistu-arboristu, noskaidrots, ka par to, vai 10 m aizsargjosla no koka vainaga ir pietiekama konkrētajā gadījumā, var spriest tikai pēc sakņu atrašanās vietas izpēti, tas nozīmē īpašu rakšanu ārpus dižkoka aizsargjoslas un pētīšanu, līdz ar to, ņemot vērā DAP ierosinājumu, kā arī ievērojot piesardzības principu, aizsargjosla palielināta līdz 20 m no dižkoku vainaga, kā arī kartogrāfiski atzīmēta vienlaidus zona gar dižkokiem visā garumā gar ceļu, izveidojat zigzaga līniju, kas pieskarās gar vainagu projekciju apliem, tādējādi kartogrāfiski norādot platību, kurā nenotiek derīgo izrakteņu ieguve, netiek izvietota tehnika un netiek veidota atbērtne vai</i></p>	<p>Atbilstoši precizēts Ziņojums.</p>

⁴ Likums "Par zemes dzīlēm", 11.¹ pants. https://likumi.lv/ta/id/40249#p11_1

<p><i>krautuve.</i>” Pārvade lūdz aizsargjoslu platumu – 20 m, norādīt arī tabulā “67. <i>Risinājumi un pasākumi ietekmju mazināšanai, ietekmju atbilstība normatīvajiem aktiem</i>” – sadaļā “<i>Aizsargjoslas</i>”, ka tiks ievērota 20 m aizsargjosla ap dižkokiem, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas.</p> <p>Attēlā Nr.11 “<i>Atradnes "Atvari" rekultivācijas vizualizācija</i>” (Ziņojuma 40.lpp) ūdenstilpe 1.sektorā pie dižkoku rindas iezīmēta gar pašu ceļa malu. Norādām, ka minētā ūdenstilpe 1.sektorā būtu jāiezīmē ņemot vērā dižkokiem noteikto palielināto aizsargjoslu – 20 m no koku vainaga projekcijas malas.</p>	<p>Atbilstoši atjaunināts attēls, norādot dižkoku aizsargjoslu.</p>
<p>IVN ziņojumā norādīts, ka paredzētās darbības teritorijas tiks rekultivētas par mākslīgām ūdenstilpnēm, kuras būs iespējams labiekārtot un izmantot rekreācijas vajadzībām, ierīkot peldvietas vai atpūtas vietas pie ūdens. Pārvalde lūdz izvērtēt iespējas pēc derīgo izrakteņu ieguves beigšanas izstrādātās teritorijas renaturalizēt, piemēram, veidojot kompleksas mitrājiem līdzīgas vietas, kas var radīt jaunas dzīvotnes un barošanās vietas putniem, abiniekiem, kukaiņiem. Šādās ūdenstilpēs sugām tiek veidotas dažādas nišas, kas kalpo kā sugu dzīvotnes, piemēram, variēts krastu reljefs, saliņas utml. Latvijā renaturalizācija ir vērtējama kā jauns derīgo izrakteņu izstrādes vietu rekultivācijas risinājums, tomēr ārvalstīs uzkrājusies ilggadīga pieredze^{5, 6}.</p>	<p>Vēršam Pārvaldes uzmanību, ka karjeros paredzēts iegūt smilti un granti, nevis kūdras. Smilts-grants karjera rekultivācijas veids nevar būt renaturalizācija, veidojot mitrājiem līdzīgas vietas, jo nav iespējams atjaunot (renaturalizēt) purvu, ja tur iepriekš (pirms derīgo izrakteņu ieguves) nav bijis purvs.</p> <p>Līdz ar to uz darbību attiecas MK 21.08.2012. noteikumu Nr.570 “Derīgo izrakteņu ieguves kārtība” 90.punkts, nevis 91. punkts.</p> <p>Precizējumi nav nepieciešami.</p>
<p>IVN ziņojumā norādīts, ka paredzētā karjeru platība ir apmēram 11,68 ha liela. Tā kā IVN ziņojuma izvērtējuma</p>	<p>Atbilstoši papildināts Ziņojums (Ziņojuma 67. tabula).</p>

⁵ “Biodiversity management in quarries and gravel pits. Putting Nature back together”
https://www.quarrylifeaward.cz/sites/default/files/media/web_hc_biodiv_im_steinbruch_buch_englisch.pdf

⁶ “Non-energy mineral extraction in relation to NATURA 2000. Case studies”
<https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/NEEI%20case%20studies%20-%20Final%20booklet.pdf>

procesā nav piesaistīts ornitologs, Pārvalde lūdz papildināt IVN ziņojumu ar nosacījumu, ka atmežošanas, apauguma/veģetācijas, zemes virskārtas novākšanas darbi veicami laika posmā no 1. jūlija līdz 31. martam, lai nodrošinātu putnu sugu aizsardzību ligzdošanas laikā ⁷ .	
--	--

⁷ Pamatojums mežizstrādes miera perioda noteikšanai putnu ligzdošanas laikā, Latvijas Ornitoloģijas biedrība 2013.
<https://www.daba.gov.lv/lv/media/5918/download?attachment>